

გაზეთი „სტრიკუნა“ ღირს
თვიურად 200,000 მან.
ცალკე ნომერი ყველგან 10,000 მან.

განცხადების ფასი:
1 გვ. 60,000 მან.
4 „ 50,000 „
საბავშვო განცხადება
1 გვ. 800,000 მან.
4 „ 500,000 „

კლასობრივი ბრძოლის პერიოდია

პოლიტიკური ბრძოლა და ჩვენი პოლიტიკა.

ის დიდი სოციალ-დემოკრატიული ცვლილებანი, რომელსაც ამ ეპოქა ადგილი აქვს საქართველოში...

მესამეც წლებში ბატონ-ყმობის გაუქმება აურ-ბაურს იწვევდა თავად-აზნაურობის ფართო წრეებში...

ამგვარად მიმდინარე პოლიტიკური შესაბამისობა, ბრძოლა შემთხვევითი ვარაუდებით კი არ...

ამ ბრძოლაში ანალოგია წარსულ ბრძოლებთან საცდელი და ავსტრიის შავრანგების...

პოლიტიკურ ბრძოლის მეთოდი-ერთია. ჩვენ გვინდა რომ დინამიკური ვაგარაკით ბრძოლის ეს მე-

თოდები და ის პოლიტიკა, რომელიც უნდა დაუ-ბრძოლოს ხსენებულ ბრძოლის მეთოდებს.

უტყობითი შავრანგების საშუალებით რევოლუციონერ მონაპოვარო მოსპობას შეეცადა მე-

ნევიკური პარტია. ამ მთავარ პოლიტიკურ ბრძოლის მეთოდის მიღების გამო მენევიკური პარტია...

დროულად ხსენებულ მეთოდის ამოწურვამდე ადვილობრივ ძალების ნერგვია შეენახა და პირდაპირ...

აკუთრობის ძალებით არ გაემწევა ვინა მდგომარეობა. რა თქმა უნდა მენევიკები შეცდნენ პოლიტიკურ...

ანგარისში. მათ მოინდომეს შავრანგების ინტერვენციის გამოყენება მაშინ, როცა იგი ინტერ-

ვენციის რუსეთის უფრო ფართო მასშტაბით დამარცხდა. მენევიკებს დიდი იმედი ჰქონდათ თავიანთი...

გეოგრაფიკული ვერობის ბურჟუაზიული სახელმწიფო-ბრძოლა, რომ ამ ვაგონით მენევიკები შესაძლებლად...

ელ-ახალი ინტერვენციის ამოწურვამდე. ორი წლის განმავლობაში დიდმა მუშაობამ არა მარტო მენევიკურ...

პარტიას, არამედ მიუღწია ინტერპარტიულ და პარტიულ კომიტეტებს ნაყოფი არ მიუღწია. მენევიკებმა და მისმა მოკავშირეებმა არ გა-

რტყვევს არც ერთი გეოგრაფიული კონფერენცია, არც ერთი ბურჟუაზიული მთავრობათა კაბინეტი, არც სასტიკი ბრძოლა არ გაემართათ თავიანთი...

ბრძოლისათვის. ამის მიხედვით საქართველოში მო-

მუშათა მოძრაობის და სოციალიზმის ისტორიაში პარტიის კომუნის უკუარსებ მთავარი ადგილი...

1871 წლის 18 მარტს საფრანგეთის დედა ქალაქის პარლამენტში პირველად აიღო ხელში მართლმადიდებლობის მიმინე საკე და შეუდგა მოწინააღმდეგე...

ქალის ბატონობის ნამსხვრევებზე საკუთარ ბატონობის ციხე-სიმაგრის აშენებას. ეს იყო ისტორიული...

დიოდა მენევიკური რადიო: მოვალთ 20 თებერვალს, 10 მარტს, 25 აპრილს, გაზაფხულზე, შემოდგომაზე, ზამთარში, ამ წელში, იმ წელში... და ასე დაუსრულებელი.

მხოლოდ გულმურყვილო მოქალაქეს შეეძლო დაეჯერებია მენევიკური მუშაობის და სიტყვის ამბავი. მენევიკებს ეგონათ, რომ ევროპა შეურყეველი ბუმბერაზია, რომლისთვისაც საკმაოა სურვილის გაღვივება, რომ მთელი რუსეთი და რევოლუცია ერთის ხელისაღკვერით მოსპოს და გაანადგოს.

ჩვენ კი მუდამ იმას ვამტკიცებდით, რომ ბურჟუაზიის ძალა დაწურულია, მას თავისი საქმეები ვერ მოუგვარებია, რომ ის თვითონ ილუპება და მას სხვა ძალის გადაჩინვა არ შეუძლია. სწორედ ამ საერთაშორისო მდგომარეობის ყალბად წარმოდგენამ დალუპა რამიშვილის კაბინეტი და მთელი მენევიკური პარტია.

რევოლუციის ძალა, რუსეთის წითელი ლაშქარი—ბანდაა, ჩაფლეთილი, აწეწილი, უთავბოლო, ლატაკი, სუსტი!

ბურჟუაზია მძლავრია, ღონიერია!—ამ მენევიკების მთელი ფილოსოფია, რომლითაც ისინი ჩვენს ქვეყანას კვებავდნენ. პოლიტიკაში ასეთი შეცდომების დაშვება მიუტოვებელია ყოველი პოლიტიკური პარტიისათვის. ვანა ეხლა ცხადი არ არის რომ რუსეთის ლაშქარი ბანდა არ იყო და არ არის? ვანა ფაქტები არ ამოწმობენ, რომ ტროცკის ჯარი თვით ვინდებურგს აწინებდა თავის სიმძლავრით, შეგნებით, გატაცებით, დისციპლინით?

ყოველივე ეს ცხადია ჩვენთვის არა მარტო დღეს, ეს ცხადი იყო გუშინც და ამიტომ ამ რევოლუციონერ ძალას დავეყარეთ. ამაშია ჩვენი ძალა.

დღეს მენევიკები კარგად ხედავენ, რომ ისინი პოლიტიკურად მოსწყუდნენ, შეცდნენ. დღეს თვითონ ისინი აღარ ამყარებენ შავრანგებზე თავიანთ იმედებს.

რა უნდა ქნან. პოლიტიკურ ბრძოლის რა მეთოდებს უნდა მიმართონ? კომუნისტებთან ბრძოლაში მათ დაკარგეს კომუნისტების ყოველი ნიშანი, ამავე დროს კი მათ სწყურიათ პოლიტიკური სიციხე.

აი აქ იშლება მენევიკური პარტიის მიერ პოლიტიკური ბრძოლის მეთოდის შეცვლა და იწყებენ საქართველოში წარმოებულ პასიურ პოლიტიკის მაგიერ აქტიურ პოლიტიკის წარმოებას. თუ არ შეიძლება საგარეო ძალების დახმარებით უნდა ხელი მოგვიდეთ საკუთარი გზით ბრძოლის გაჩაღებას თვითონ საქართველოში.

ამ ეპოქაზე ჩვენ ვაქვს მენევიკურ პარტიის მიერ წარმოებულ მეტად საპასუხისმგებლო და მეტად დამაფიქრებელ აქტიურ პოლიტიკასთან, ჩვენმა პრესამ ამ პოლიტიკის დიდი ყურადღება უნდა მიაქციოს. რა სახეს იღებს ეს პოლიტიკა? რა ეფექტს ახდენს საზოგადოებაში, რას უნდა მოველოდეთ შედეგად, რა პასუხი უნდა გავცეთ?

თქვენ დღეს.

პარტიის კომუნა, ალბათ არ იქნება უქანსკენ-ლი მოვლენა კაცობრიობის ისტორიაში.

ბრძოლის პერიოდია

მუშათა მოძრაობის და სოციალიზმის ისტორიაში პარტიის კომუნის უკუარსებ მთავარი ადგილი...

1871 წლის 18 მარტს საფრანგეთის დედა ქალაქის პარლამენტში პირველად აიღო ხელში მართლმადიდებლობის მიმინე საკე და შეუდგა მოწინააღმდეგე...

ქალის ბატონობის ნამსხვრევებზე საკუთარ ბატონობის ციხე-სიმაგრის აშენებას. ეს იყო ისტორიული...

უკვლავური გაზეთი

კომუნისტი

მუშათა მოძრაობის და სოციალიზმის ისტორიაში პარტიის კომუნის უკუარსებ მთავარი ადგილი...

1871 წლის 18 მარტს საფრანგეთის დედა ქალაქის პარლამენტში პირველად აიღო ხელში მართლმადიდებლობის მიმინე საკე და შეუდგა მოწინააღმდეგე...

ქალის ბატონობის ნამსხვრევებზე საკუთარ ბატონობის ციხე-სიმაგრის აშენებას. ეს იყო ისტორიული...

ცდა უშედეგოდ დამთავრდა. პროლეტარიატმა იარაღი არ დაყარა. მუშათა პარტიი შეებრძოლა გათავებულ მტერს, ჩამოავდო ბურჟუაზიული მთავრობა და საკუთარი ბატონობა გამოაცხადა. მარტის 18-ს პარტიის ქუჩებში გაიმართა გამარჯვებული პროლეტარიატის მედგარი ძახილი: „გაუმარჯოს კომუნის!“ დაიწყო პროლეტარიატის დიქტატურის ეპოქა, მშრომელთა კლასის ბატონობის დიდებული დღეები.

პარტიის პროლეტარიატმა, ამბობდა ცენტრალური კომიტეტის მინიფსტი, — დანახა რა მზავრულ წოდებათა ლაღატი, გაიგო, რომ დადგა საათი, როდესაც მან თვითონ უნდა იხსნას ქვეყანა, საზოგადოებრივ საქმეების საკუთარ ხელში აღებით... მან შეიგნო, რომ მასზეა დამყარებული დიდი მოვალეობა, რომ მას ეკუთვნის უფლება შეიქნეს საკუთარი ბედის პატრონი... და მართლაც უშვირად, გაბედულად შეუდგა პარტიის მშრომელი მასსა საკუთარ კომუნის აღმშენებლობას.

მარტის 28 იქნა არჩეული, ხოლო მარტის 28-გამოცხადებული პარტიის კომუნა ოფიციალად. გოგონათურ პირობებში უხდებოდათ მოქმედება კომუნარებს. პარტიის ემბრემა ბისმარკის მთავრობა საუცხოვოდ შეიარაღებული ჯარებით. ამავე დროს მას უფრო ვამზავებთ ეკვთებოდა ვერსალის ბურჟუაზიული მთავრობა—ტიერის ბელადობით. საფრანგეთის კაპიტალისტებში საერთო ენა გამოიხატეს გუშინდელ მტრებთან—პრუსიულთან. ოლონდ ჩაიხრჩოთ პარტიის მუშების თავგანწირული სულისკვეთება—მეტი მათ არ აწუხებდა რა, არც სამშობლო, არც პარტი და არც პრუსიციზმი. ასეთია საერთოდ ბურჟუაზიის შინაბუნება!

რა ვააკეთო კომუნამ არსებობის მოკლე ხანში და კრიტიკულ გარემოებაში? ბევრი რამ. მან მისცა მსოფლიო მშრომელთა კლასს მდიდარი სახელმძღვანელო მასალები, ფაქტები და მაგალითები.

ეროვნული გვარდია გადავიდა კომუნის განკარგულებაში. მარტის 30-ს კომუნამ მოხსნა კონსტიტუცია და მუდმივი ჯარი. გამოაცხადა ერთადერთი შეიარაღებულ ძალად ნაციონალი გვარდია, რომელშიც უნდა ჩარიცხულიყო იარაღის ტარების შემდეგ ყოველი მოქალაქე. გაუქმდა ბინის ქირა. დააკანონა კომუნაში უტოვების არჩევის დაშვება.

„დროშა კომუნისა არის მსოფლიო რესპუბლიკის დროშა“, აღიარებდა კომუნა. კომუნის მოსამსახურეების უამრავი მკაცრად განისაზღვრა. გამოიცადებინა ეკლესიის სახელმწიფოსაგან განცალკევების, საეკლესიო ქონების ეროვნულ ქონებად აღიარების შესახებ. აპრილის 8-ს დადგინდა იქნა სკოლებში რელიგიური ცერემონიების, ლოცვების და მრავალ სხვების უქუდდება. კომუნის განკარგულებაში ეროვნულ გვარდის ბათალიონმა დასწვა გილიოტინა. აპრილის 16-ს გამოიცა ბრძანება უმოქმედო ფაბრიკ-ქარხნების აღწერის შესახებ და მრავალი სხვ.

ამ როგად კომუნის პოლიტიკა ეყო წმინდა პროლეტარული მიზნებსა და გვეგებზე აშენებული, ბურჟუაზია ვაიროცა ცხოვრების ასპარეზიდან. მას წაერთვა პოლიტიკური და ეკონომიური ბატონობის სადავეები. ბურჟუაზიული ციტადელი დანგრავა. პროლეტარიატი შეუდგა საკუთარ სახელმწიფოს აშენებას. ბურჟუაზიამ დაჰკარგა მოქალაქეობრივი უფლებები. კომუნაში ისხდნენ მხოლოდ და მხოლოდ მუშები, ანდა მათი ინტერესებისათვის მებრძოლი.

ვერსალის ყაჩაღების გამოლაშქრებამ სერიოზული ხასიათი მიიღო. კაპიტალის მეგანტები არ შეურიგდნენ პროლეტარულ პარტიას. აპრილის 7-ს ვერსალის ჯალაღებმა დაიკავეს მდ. სენას ფონი, ჰელთან, პარტიის დასავლეთ მხარეზე დაიწყო შეტევა. ხალხს რომელიც ებრძოდა პრუსიულს პარტიისაკენ წაწევასათვის, თვითონ შეუდგა პარტიის კედლების წარვევას. ტიერმა ახალ მონაძიებას მიმართა. მან ითხოვა პრუსიის მთავრობისაგან ტყვე ფრანგ ჯარისკაცების განთავისუფლება. ითხოვამ გასტრა. კიდევ მეტი: პრუსიის ბურჟუაზიამაც გადასწყვიტა პარტიის კომუნის წინააღმდეგ აქტიური ზომების მიღება, აშკარაა, კომუნის მიზანი მარტო პარტიის ფარგლებით არსებობით არ ამოწურებო-

და. კომუნის ქონდა საზოგადო ხასიათის დანიშნულება. იგი პრუსიის ბურჟუაზიის ინტერესებსაც უშუალოდ ეხებოდა.

პრუსიის ჯარის სახმედრო ოპერაცია წარმატებით მიმდინარეობდა. მისის 3-ს აღებულ იქნა სამხრეთ ფრონტზე სიმაგრე მალენ-საკე, 9-ს—ისი, ხოლო 14-ს—განგრი. მისის 21-ს უკვე დროშებით დასერიობდნენ პარტიის ქუჩებში რეაქციის შავი ფიგურები.

კომუნა დაეცა. პროლეტარიატი დამარცხდა. ბურჟუაზია გამეფდა: გილიოტინის სვეტები აიშართა. გაჩნდა სისხლის ნაკადულები... დიავ, გმირულად დაეცა კომუნა. მაგრამ მისი იდეა საბოლოოდ არ დამარცხებულა.

ჩვენ ანალიზს უკეთებთ კომუნის რეზულტატებს. მრავალ საგულისხმოს ვღებულობთ უსათუოდ, რამ დაამარცხა კომუნა?—კონტრ-რევოლუციის ხიშტებმა. მართალია ეს. მაგრამ არის ისეთი დეფექტები თვით კომუნის შინაწყობაში, რომლებსაც შეეძლო გადამჭერი ვავლენა მოეხდინა კომუნის სტრუქტურის ბუნებრივი გზით დარღვევაზე. კომუნა „შეჩერდა საფრანგეთის ბანკის კარების წინაშე“. მან არ მოახდინა ბანკების ნაციონალიზაცია, ფინანსური აპარატი კაპიტალისტების ხელში დარჩა და უხეიანებლად. ამ გარემოებას ქონდა აგრეთვე ფართო პოლიტიკური ხასიათი. პარტიის ბანკების ხელში ჩაგდება აუცილებლად ჩააყენებდა სანტიმენტალ მდგომარეობაში მთელ საფრანგეთის ბურჟუაზიას. უმკველია, ბურჟუაზია არ შეურიგდებოდა ასეთ ფაქტს და მოახდენდა გავლენის ვერსალის მთავრობის კომიტეტზე: დაიწყებოდა ტიერის კაპიტალისტთა კოორდინაციის წინაშე. ბანკების ხელშეუხებლად დატოვება იყო მთავარი უარყოფითი მომენტი კომუნის პოლიტიკისა.

შემდეგ: კომუნა არ წარმოადგენდა ერთ პარტიულ ბანკს. მას არ ყავდა ხელმძღვანელი და მოკარნახე პარტია, რევოლუციონერ—სოციალისტის პრინციპების მიტარებელი. კომუნა პრუდიანისტებისა და ბლანკისტებისაგან შესდგებოდა, ე. ი. ისეთ ხალხსაგან, რომლებიც ბრძოლის მეთოდებში ძირიანად განსხვავდებოდნენ ერთმანეთისაგან. ერთი მიმართულება უარყოფდა პოლიტიკურ ბრძოლის საკუთარებს ეკონომიურ ნიადაგზე ბრძოლის სასარგებლოდ, ხოლო მეორე, პირიქით—ეკონომიურ ნიადაგზე ბრძოლას—პოლიტიკურ ბრძოლის სასარგებლოდ. ასეთ ორ საწინააღმდეგე პოლიუსებს ეყრდნობოდა კომუნის წინაშე. პრინციპილი საფუძველზე ამოცენებული სხვაობა უსათუოდ დიდად დაახინებდა მას.

დაბოლოს: კომუნის მასსას არ ჰქონდა წინასწარი გეგმა და მიზანი ნათლად წარმოდგენილი. ინსტიტუტური მოქმედება უფრო ახასიათებდა კომუნარებს. „სოციალი რესპუბლიკის“ შინაარსი არ ესმოდათ გარკვეულად. ეს გარემოება გამოიწვევდა მთელ რიგ მიზანშეუწონს პრაქტიკულ ნაბიჯების გადადგმას.

პარტიის კომუნამ ჩვენ მოგვცა პროლეტარული ბრძოლის ილიუსტრაცია. მაგრამ მარტო ამით არ ამოწურება მისი მდიდარი შინაარსი. კომუნის მანიფესტებში წამოყენებულია პრინციპი ავტონომიზმისა და ფედერალიზმისა. უნდა ითქვას, რომ სოციალისტური ფედერალიზმის დროშა პირველად პარტიის პროლეტარიატმა ააფრიალა.

ჩვენ გსცხოვრობთ დიქტატურის ხანაში. ისტორიისათვის არაა იგი დიქტატურა უცნაური. აქვე გინდათ გაიგოთ, მოწყალენო ხელმწიფენო, —ამბობდა ფრ. ჰენგელსი, —რა არის დიქტატურა? დააკვირდით პარტიის კომუნას. იგი იყო პროლეტარიატის დიქტატურა.

რუსეთის ოქტომბრის რევოლუცია გარდამავება, უკეთ რომ ვსთქვათ—ანალიზია პარტიის კომუნის. უფრო ფართო მასშტაბით და სისტემითური სახით ხდება ბურჟუაზიის პოლიტიკა—ეკონომიური და პოლიტიკური ძლიერების ლიკვიდაცია საშუალო ფედერაციაში. ამიტომაც არის რევოლუციის გამარჯვება ეჭვებს მოკლებული...

გ. მუშივილი.

ეკონომიურ ცხოვრებას“ მოყავს საიდუმლო მოხსენება საფრანგეთის ინჟინერ დარნაკისა, რომელიც ვაგზავნილი იყო რეინისა და რურის ოლქებში მდგომარეობის ადგილობრივ გასაცნობათ. მოხსენებაში სხვათა შორის ნათქვამია:

„რურის ოლქის მძიმე ინდუსტრიამ, რომელიც სასვებით რამოდენიმე ადამიანის ხელში იმყოფება, დიდი როლი უნდა შესრულოს იმ ამბებში, რომლებიც მომავალში ვერმინაში უნდა ვათამაშდნენ. ამ მიმართულებით საინჟინერო როლი სტინესის, ტის-

ნის, კრუპის, განგელის, კლეინის, ფურცის, მანესმანის და კიდევ რამოდენიმესი მსგავსი არის კარნეჯის, როკფელერის, გარბინანის, ვანდერბილდის და გოლდის როლისა ამერიკაში; ამის გარდა ისინი აწინააღმდეგენ პოლიტიკურ საქმიანობას, რომელიც უცნობია თვით ამერიკელი მილიარდერებისთვისაც თუ.

და თუ ნამდვილად ქალაქის მარკა დიდად დღემდე იადლებს წარმოება, საშვალეები კი, რომელიც სტინესის, ტისენს, კრუპს და სხვებს ეკუ-

სენის, კრუპის, განგელის, კლეინის, ფურცის, მანესმანის და კიდევ რამოდენიმესი მსგავსი არის კარნეჯის, როკფელერის, გარბინანის, ვანდერბილდის და გოლდის როლისა ამერიკაში; ამის გარდა ისინი აწინააღმდეგენ პოლიტიკურ საქმიანობას, რომელიც უცნობია თვით ამერიკელი მილიარდერებისთვისაც თუ.

და თუ ნამდვილად ქალაქის მარკა დიდად დღემდე იადლებს წარმოება, საშვალეები კი, რომელიც სტინესის, ტისენს, კრუპს და სხვებს ეკუ-

თავითა რჩებიან და ინახავენ თავიანთ ოქროს ფასეულობას. ეს არის სახელდობრ ის, რასაც აქვს ნაშთი მნიშვნელობა და ფასეულობა ჩვენი ქვეყნისათვის.

მომხსენებლის აზრით ეს მნიშვნელობა გერმანიის გადამხდელობით უნდა იქნას გაუქმდეს. აქ არ არის, არამედ გერმანიის ეკონომიურათ განადგურებაში.

მანამ, სანამ ჩვენ დავრჩებით რეინის მარჯვენა ნაპირზე და სანამ ჩვენ მებატონენი ვართ რეინის მდინის 45 მლ. ტონის წლიური ამოდებისა.

ჩვენ საშვალეა გვექნება ვადაწყვეტი რომი შევასრულოთ გერმანიის რეინის ინდუსტრიაში, თუ კი ჩვენ მოვიხილოთ კონტროლს წარმოებაზე. ეს უთუოდ არის საკითხის მომავალი ვადაწყვეტი: სანამ საგარეო კომისია გერმანიის ფინანსების კონტროლთა კმაყოფილება, მანამ მას მოუხდება პერიოდულად აღნიშნოს მხოლოდ მთელი რიგი ვალიუტის კატასტროფებისა.

მოსხმებიდან ნათელია, რომ საფრანგეთის მისწრაფება არა გადამხდის უზრუნველყოფა, არამედ გერმანიის მიმე ინდუსტრიათა დაპატრონება...

ქუჩა-გაყვანილობა.

ველური გართობა „კულტურულ“ ქვეყნებში.

ამ სათაურით ჟურნალ „ნოს“ მესხეთე ნომერში, რომელიც გამოდის მოსკოვში, მოთავსებულია წერა, სადაც ნათლად არის ნაჩვენები, თუ როგორ ვარყენდებამდის მიდის ევროპის ბურჟუაზია და თავიანთი სტრუქტურები და დოკუმენტები, როგორ ვადაქვეყნებთ იმ ადამიანთა დასალოცად, რომელთაც ზღაპრულ განვითარებამდის მიუღწევით ხელოვნების დარგში.

მოგვყავს ეს წერილი მადლიანად.

მისტერ კემპა. ამერიკელმა გერმანელმა, 1922 წ. შექმნა რეკორდი შეუწყვეტლავ დაკვრის რეკორდზე. შეუწყვეტლავ ერთი წუთითაც კი ის უკრავდა როიალზედ კროიდონში (ინგლისი) სტანდარტ-ტეტრში 110 საათის განმავლობაში, (4 დღე და ღამე და 14 საათი) და მიიღო პრემიათ 10,000 ინგლისური გირანქები. პრემია საგრანობია, მაგრამ რა უღირა ის მას...

ერსა კემპი ემზადება შესაჯობრებად. პრემიათ გამოცხადებულია 100,000 დოლარი, „Congradet Music Company“ (გაერთიანებული მუსიკალური კამპანიის მიერ) ჩიკაგოში. პრემიის მისაღებად საჭიროა შეუწყვეტელი დაკვრა როიალზე 200 საათს (თითქმის 8 დღე და ღამე). კემპს ყველა შესაძლებლობანი აქვს ახალი პრემიის მისაღებათ.

მაისში 1922 წელს შტუტგარტში კემპმა შეუწყვეტლავ დაუკვრა როიალზე 150 საათი (6 დღე და ღამეზე მეტი), რის შემდეგ ის შემოაწმულებული იქნა ექიმთა კომისიისაგან, რომელთაც აღნიშნავს

კემპის გულის და მაჯის ცემის ნორმალური მდგომარეობა.

მაგრამ ახალი კონკურსი ჩიკაგოს „მუსიკის მოყვარულთა“ თხოვლობს შემდეგ დამატებითი პირობების შესრულებას:

საერთო 200 საათის დაკვრისაგან: 1. 12 საათს დაკვრა ხმა ამოუღებლავ. 2. ერთ საათს ცეკვა დაკვრის დროს (1) 3. ერთ საათს მღერა დაკვრის დროს. 4. ერთ საათს სიცილი დაკვრის დროს. 5. 6 საათი დაკვრა ახეიული თვლებით, აქედან 3 საათი უცხე ღამით.

როგორც ვხედავთ შეჯობრება ღებულობს წმინდა სასპორტო ხასიათს.

ჩასუქებულ-გალაღებულ მოწყალეობით სურთ შექმნან მისგან მწვევე „უმოძიებასი“ სანახაობა. შედეგები ამ „უმოძიებასი“ სანახაობის ჯერჯერობით ასეთია:

ერთმა ამერიკელმა დაუკრა 172 საათი და ქუჩაზე შეიშალა. ერთმა ინგლისელმა დაუკრა 65 საათი და მიიღო ხელების დამბლა. ერთმა იტალიელმა დაუკრა 115 საათი და შეიშალა ქუჩაზე. ერთმა ფრანგმა დაუკრა 105 საათი და მოკვდა როიალთან. იაპონელმა დაუკრა 163 საათი და შეიშალა ქუჩაზე. ერთმა კანადელმა დაუკრა 98 საათი და დაეცა მეტის დაღალვისაგან. ერთმა გერმანელმა დაუკრა 95 საათი და უგრანობლად დაეცა. და ახალი მსხვერპლი იწირება და იწირება დაწყვეტილი დოკუმენტების მიღების იმედით.

ამგვარად ერთობა გასუქებული ამერიკის ბურჟუაზია.

რეინის ოლქის ოკუპაცია

გერმანია თხოვლობს ინგლისის შუამდგომლობას

პარიზი 17 მარტი. ლონდონში დადის ხმები იმის შესახებ, რომ გერმანიამ მიმართა ინგლისს თხოვნით მიიღოს თავის თავზე შუამდგომლობა და გადასცეს საფრანგეთს და ბელგიას გერმანიის ახალი საკონტრიბუციო გეგმა.

ინგლისი უარს ამბობს შუამდგომლობაზე

პარიზი 17 მარტი. იმის გამო, რომ ლონდონში ლაპარაკობენ გერმანიის წინადადებაზე ინგლისსადმი მიიღოს თავის თავზე შუამდგომლობა, რეიტერის სააგენტო იტყობინება, რომ გერმანიის კოდეც რომ მიემართა ინგლისისათვის ასეთი თხოვნით, ინგლისის მთავრობა თავს შეიკავებდა ყოველგვარ მოქმედებისაგან და ამცნობდა გერმანიას, რომ მან უშუალოდ უნდა წარუდგინოს თავისი წინადადებები დაინტერესებულ მთავრობებს.

საფრანგეთს არ სურს შუამდგომლობა

პარიზი 17 მარტი. საფრანგეთს ვახეთებმა გამოაქვეყნეს ცნობა, რომელშიც ნათქვამია, რომ გერმანიას თუ სურს დაიწყოს მოლაპარაკება საფრანგეთთან და ბელგიასთან, ის ვალდებული უნდა იქნას მიმართოს თავთ საფრანგეთს.

ბურჟუაზია აშალებს კაპიტულიციას

პარიზი 17 მარტი. გერმანიის კომუნისტური გაზეთი „როტე ფანე“ აცხადებს, რომ ბურჟუაზიული პრესა მიმდინარე ამბების საფუძველზე კომუნისტების საშვალეებით აშალებს გერმანიის საზოგადო აზრს ვაპირულიციისათვის. ამას ვახეი უმატებს, რომ ბირჟა ვანციდის მრეწველობის კრიზისს, რომელიც გამოიხატება კრედიტის უქონლობაში.

ხსვა და ხსვა მიზნები—ერთიანი მოქმედება

ბერლინი 17 მარტი. ვანდერველდის ვახეთი „პეპლი“, რომელიც გამოდის ბრიუსელში, იტყობინება, რომ მოუხედავად ყველა ოფიციალურ უარყოფისა, საფრანგეთს და ბელგიას მიზნები, რომლებიც მათ აქვს დასახული რურის ოლქის ოკუპაციით სერიოზულად განსხვავდებიან ერთი მეორისაგან. არსებულ კონფლიქტის დამატკიცებლად ფაქტად ვახეთი სთვლის კონფერენციის ჩაშლას, რომელიც უნდა მოწვეულიყო ორი კვირის შემდეგ პარიზში რურის ოკუპაციის საკითხის შესახებ.

რანგეთთან და ბელგიასთან, ის ვალდებული უნდა იქნას მიმართოს თავთ საფრანგეთს.

ბურჟუაზია აშალებს კაპიტულიციას

პარიზი 17 მარტი. გერმანიის კომუნისტური გაზეთი „როტე ფანე“ აცხადებს, რომ ბურჟუაზიული პრესა მიმდინარე ამბების საფუძველზე კომუნისტების საშვალეებით აშალებს გერმანიის საზოგადო აზრს ვაპირულიციისათვის. ამას ვახეი უმატებს, რომ ბირჟა ვანციდის მრეწველობის კრიზისს, რომელიც გამოიხატება კრედიტის უქონლობაში.

ხსვა და ხსვა მიზნები—ერთიანი მოქმედება

ბერლინი 17 მარტი. ვანდერველდის ვახეთი „პეპლი“, რომელიც გამოდის ბრიუსელში, იტყობინება, რომ მოუხედავად ყველა ოფიციალურ უარყოფისა, საფრანგეთს და ბელგიას მიზნები, რომლებიც მათ აქვს დასახული რურის ოლქის ოკუპაციით სერიოზულად განსხვავდებიან ერთი მეორისაგან. არსებულ კონფლიქტის დამატკიცებლად ფაქტად ვახეთი სთვლის კონფერენციის ჩაშლას, რომელიც უნდა მოწვეულიყო ორი კვირის შემდეგ პარიზში რურის ოკუპაციის საკითხის შესახებ.

უცხოეთი

სამთა მუშების გაფიცვა

მოსკოვი 17 მარტი. ოსტროვის ოლქის 46,000 სამთა მუშამ სამუშაო დღის ვაგრძელებისა და ხელფასის შემცირების გამო გაფიცვა გამოაცხადეს.

მთლიან ფრანგის ვახე.

მოსკოვი 17 მარტი. რომოდენიმე სოციალისტური ორგანიზაცია, მათ შორის ჩეხის ჩრდილოეთის სამთა მუშების ორგანიზაცია, სოლიდარობას უცხადებს თავის რეზოლიუციებში ეროვნულ-სოციალისტების მემარცხენე ფრთის გამორიცხულ წევრებს.

შეგრძობა პრესაში ვანაცხადა, რომ კომუნისტურ პარტიას იმედი აქვს განახორცილოს მემარცხენე ეროვნულ-სოციალისტებთან ერთად მთლიანი მუშათა ფრონტი.

კომუნისტების გამარჯვება

მოსკოვი 17 მარტი. საქარბნო კომიტეტების არჩევნები ჩეხის სხვა და სხვა ქალაქში კომუნისტების ჯამარჯვებით და სოციალ-დემოკრატების დამარცხებით დასრულდა.

კომპარტიის ყრილობა რიგს ვარეშე.

მოსკოვი 17 მარტი. 1 აპრილს პრავდაში შესდგება ჩეხის კომპარტიის რიგს ვარეშე ყრილობა, რომელსაც მიზნათ აქვს რესპუბლიკის დაცვის კანონის წინადადებზე პრეტესტის განხორციელება.

მუშათა სოლიდარობა.

მოსკოვი 17 მარტი. ჩეხო-სლოვაკიის სამთა მუშათა ორგანიზაციების სექრეტარიატმა დაადგინა, ვანაცხადებულ იქნას ჩეხო-სლოვაკიის მუშათა სოლიდარობის ერთი კვირის ვაფიცვა, უკეთუ ოსტროვის ოლქის ვაფიცვითა მოთხოვნილებები დაამყოფილებული არ იქნებიან.

ამხ. ლოზოვსკის ვადასახლება.

მოსკოვი 17 მარტი. 14 მარტს ჩეხო-სლოვაკიის მთავრობის მიერ ჩეხო-სლოვაკიის საზღვრებიდან ვადასახლებულია პროფინტერის გენერალური მდივანი-ამხ. ლოზოვსკი.

კიდევ ერთი გამარჯვება.

მოსკოვი 17 მარტი. რეველში მუშათა ორგანიზაციების ვაფაროვებულ სხდომაზე ერთხმად იყო მიღებული რეველის საარჩევნო ოლქის ერთიან ფრონტის კანდიდატა საარჩევნო სია კომუნისტური ლიდერებით სათავეში.

მემარცხენი მოქმედებენ.

მოსკოვი 17 მარტი. ლიტვას აღდგენის ნაციონალისტურმა კავშირმა მოიწვია საპროტესტო მიტინგი ელთა კონფერენციის ულტიმატუმის წინადადებზე. ორატორებმა ვაილაშქრეს სოციალისტების, კომუნისტების, ებრაელთა და პოლონელების წინააღმდეგ მოთხოვნისადმი უნდობლობის გამოთქმის გამო. ქალაქში ვაგრეკლებული „საპროგრო“ პროკლამაცია.

მისალმება რუსეთის კომპარტიის ცეკახადში.

მოსკოვი 17 მარტი. შვეიცის კომუნისტურმა პარტიამ რუსეთის კომპარტიის 25 წლის იუბილეს ვანო ვაუგზავნა. რ. კ. 3. ცეკას მისასალმებელი დეკეში.

პროფინტერისაგან ვადასახ.

მოსკოვი 17 მარტი. ქრისტიანიაში დაიხურა ცენტრალურ ორგანიზაციების ყრილობა, რომელმაც დაადგინა ვამოყოს ამტროვადამის ყვეთელ ინტერნაციონალს; საკითხი პროფინტერთან შეერთებისათვის უნდა ვადაეცეს ვადასაქრულად პროფკავშირებს საკითხის საბოლოო ვადაქრა მოხდება პროფკავშირების რეფერენდუმის შედეგების გამოვლენის შემდეგ. ამ დრომდე ყრილობამ დაავალა სექრეტარიატს ვანაგრძოს პროფინტერთან თანამშრომლობა. ესეთი ვადაწყვეტილება საესებით ეთანხმება პროფინტერის წინადადებებს. რომლებიც აღნიშნული იყენენ მის წერილში ნორვეგიის კავშირებისადმი.

კომუნისტების გამარჯვება.

მოსკოვი 17 მარტი. სტოკჰოლმის მუნიციპალურ არჩევნებზე შვეიცის კომუნისტურმა პარტიამ

მიიღო სამი მანდატი, მათ შორის ორი ახალი. სელახლად აირჩიეს შვეიცის კომუნისტების ლიდერი ჩილბუმი. ყველა პარტიებიდან მხოლოდ კომუნისტებმა ვადაიდეს საარჩევნო ხმების რაოდენობა.

მუშების გამარჯვება.

მოსკოვი 17 მარტი. შვეიციაში მანქანების სააღმშენებლო ქარხნებში მოხდარ ვაფიცვის გამოარჯვეს მუშებმა რომლებმაც მიადწიეს სამუშაო ხელფასის მომატებას.

რ. კ. 3. იუბილეს დღეხახეული!

მოსკოვი 17 მარტი. რუსეთის საბჭოთა დაწესებულებების თანამშრომლებმა შვეიციაში ზეიმით ვადაიხადეს რუსეთის კომპარტიის იუბილე.

მთლიან საყოველთაო ვაფიცვას.

მოსკოვი 17 მარტი. ოდესსტინგმა, რომლის შემადგენლობაში შედის სტორტინგის ყველა დეპუტატების სამი მეოთხედი ხმის უმეტესობით უარყო საარბიტრაჟო სასამართლოს კანონის ვადის ვაგრძელება. კომუნისტებმა და სოციალისტებმა ხმა მისცეს უარყოფისათვის. პოლიტიკური წრეები დაარწმუნებულნი არიან, რომ სტორტინგის ვადაწყვეტილებაც ასეთივე იქნება. ამის გამო, ბურჟუაზიული პრესა წინასწარ მეტყველობს ვახეხულისათვის საყოველთაო ვაფიცვას, ვინაიდან მუშების დამოკიდებულება მწარმოებლებისადმი ძლიერ ვამწვავდა.

ბალტიის კონფერენციის ვარშეშე.

მოსკოვი 16 მარტი. ბალტიის ვანაპირა სახელმწიფოების ეკონომიურ კონფერენციის ვამო რეაქციონური ვახეთი „ილტერნტი“ სწერს: „რამდენად ძლიერდება რუსეთის ეკონომიური მდგომარეობა, იმდენად უფრო და უფრო ძლიერდება ვანაპირა სახელმწიფოების ინტერესი რუსეთის ბაზრის მიმართ. რუსეთთან ეკონომიური კავშირის დაქვერ ვამოიწვევს მისგან ეკონომიურად დამოკიდებულებას. ამ საფრთხის წინააღმდეგ საერთო

ახალი ამბები.

ამხანაგ ლენინის ვანმართელობა.

მოსკოვი 16 მარტი. მეტყველების მხრივ ემნევა თანდათანობითი ვაუჭოხმების, მარჯვენა ხელი მოდის მოძრაობაში. საერთო მდგომარეობა კარგია. ტემპერატურა 36,6 პულსი—84 წუთში.

პროფესორები: მიწვევას, ავერსტერი, კრამერი.

პრივატ-დოცენტი—კოვენსკოვი.

ჯანმრთელობის სახ. კომისარია: ხემაშკო.

სათხლე ხსხი.

მოსკოვი 17 მარტი. სათხლე სესხი მთლიანად და თავის დროზე ჩატანილია ყირიში. ვანაწილება წესიერათ სწარმოებს. თესვა თავის დროზე დაიწყო.

მუშები დახმარენ.

მოსკოვი 17 მარტი. ოდესის ელექტრონის სადგური მუშებმა დაამთავრეს ტურბინის შეკეთება

ახალი ამბები.

ქალაქის წყლით მომარაგება. ქალაქის აღმასკომის პრეზიდიუმის დადგენილებათ 3 მილიარდი მანეთი მიეცა ქალ. წყალსადენის სამმართველოს სახაფხულოდ წყლის მოსამარაგებლად და წყალსადენის ვასამარაგებლად.

ბინის ხატიხის მოვარება. ქალაქის აღმ. პრეზ. შეიმუშავა მთელი რიგი ვეგემებისა რომლითაც ვანზრახულია ბინის საკითხის მოვარება მშრომელთა სასარგებლოდ, მუშათა უზენებში აშენდება ახალი სახლები.

ტრამვაი. ქ. აღმასკომმა დაადგინა: წინადადება მისცეს ტრამვის დირექციას შეუდგეს სათანადო მუშაობას, რათა ვანახლდეს ტრამვის მოძრაობა ყველა ხაზზე. საჭირო მისალა საზღვარ-გარეთიდან უკვე მიღებულია.

კლინიკის ვახსხა. აღმასკომმა დააკავალა სახ. უნივერსიტეტის შუამდგომლობა ქალ. მესამე საავადმყოფოსთან კანისა და ვენერიულ ავადმყოფობათა კლინიკის დაარსების შესახებ.

შრომის უნარ ვაკარგულთა თავშესაფარი

ქ. აღმ. პრეზიდიუმის დადგენილებით ქალაქის ერთ-ერთ უბანში დაარსებულ იქნება შრომის უნარ ვაკარგულ მუშათა თავშესაფარი.

ფახი წყალზე. დაწესდა ახალი ფახი წყალზე. ვედრო წყალი ეღირება ერთი მეოთხედი კაპ. ოქროთი.

მილიციონერების მდგომარეობის ვაუშ-ჯოხებება. ქ. აღ. პრეზიდიუმმა თავის სალოროდან ვაიღო 4 მილიარდი მანეთი მილიციონერების მდგომარეობის ვასამუშობებლად.

ხახ. ვანათლების კომისარიატში. სახ. ვანათლების კომისარიატმა მუშათა და გლეხთა შორის პროფ. ტენიკურ ვანათლების სექტორის ქვე-მდებარე დაწესებულებებს დაუგზავნა შემდეგი ცირკულარი: თანახმად სახ. ვანათლ. კომისრის და ვანათლების მუშათა პროფკავშირის ვანმარტებისა წინადადება ვეძლევათ ვამაგრების მოთხოვნითი უწყებების თქვენდამი რწმუნებულ დაწესებულებების მოსამსახურებისათვის/ შეადგინოთ მხოლოდ და მხოლოდ ვანათლ. მუშათა პროფკავშირის მიერ ვან-სახელგულ ნორმების მიხედვით—მიუხედავად იმისა რომელ კავშირსაც არ უნდა ეკუთვნოდეს მოსამსახურე. უწყებები რომელიც აღნიშნულ წესით არ იქნება შედგენილი არ იქნება დამტკიცებული.

უშუშეგართა აღრიცხვა. აქ. შრომის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის სამმართველოს კოლეჯამ 14 მარტს სხდომაზე დაადგინა: ვატარდეს იმ უშუშეგართა აღრიცხვა, რომელთაც დაუკარგნათ შრომის უნარი, 5 პროც. ნაკლებ. წინადადება მიეცეს შრომის ბირვას ეს საკითხი შეთანხმებით ვანხილული იყოს სოციალური დახვევის ვანყოფილებასთან ერთად.

ხაზის ვამომუშავება შეადგენდა კონფერენციის უმთავრეს ამოცანას. ვადასაქრულად ვანდგენილი შეიქმნება ეკონომიურ ტრანსპორტის ქონება, რაც საფრანგულად ვანაპირების ავრთვე პოლიტიკურ ფრონტს. ამავე შეხედულებას ვამოსთქვამს შვეიცის მემარჯვენე ვახეთი „ხეფუტორატო ბლოდე“-ი.

მოსალოდნელია დიდი დაბრკოლებანი.

ბერლინი 17 მარტი. საფრანგეთის პოლიტიკურ წრეებში მოელოან დიდ დაბრკოლებებს ოსმალეთის კონტრ-წინადადებათა ვანხილვის დროს. სხვა მოთხოვნილებათა შორის ოსმალეთი თავის კონტრ-წინადადებებში მოითხოვს ვადაცემას ოსმალეთისათვის უნაწილ კასტელლ-რიციოს, ხომალეთი ამ ვამათ იტალიის ხელშია, მოითხოვენ ავრთვე უცხოელებისათვის ეკონომიურ პრივილეგიების ვაუქმებას.

ფრანგები ხიმარგებენ ავებენ.

ანგორა 15 მარტი. ანტიოხის ახლო ფრანგები ხიმარგებენ ავებენ. ამასთან დაკავშირებით ფრანგ პოლკოვნიკმა დეტლომ ანტიოხიაში ვაგეგზარა.

არ სურთ ფრანკოფილის მოხმენა.

ანგორა 15 მარტი. ალექპოში მოხსნილია ფრანკოფილ რედაქტორის ლექცია მცხოვრებლების უთანაგრძობის გამო.

მუშათა კავშირის ორგანიზაცია.

ტრამპიზონი 14 მარტი. სმირნოში მუშათა კავშირის შექმნის საკითხის ვასარჩევანთ სხვა და სხვა დარგის მუშათა კრება შესდგა.

ვინ იქნება ოსმალეთის წარმომადგენელი.

ბერლინი 17 მარტი. მოელოან, რომ მოკავშირეთა და ოსმალეთის მოლაპარაკება სტამბოლში ვამართება. ანგორიდან მოსულ ცნობით, ოსმალეთის წარმომადგენელი იქნება არა ისმეტ-ფაშა, არამედ აღნან-ბეი და ვენერალი რეფელი.

დაამხადეს რა ტურბინის ისეთი ნაწილები, რომელიც ომამდე რუსეთში ვარკ კი მოიპოვებოდა. შეკეთების დამთავრების შემდეგ შესაძლებელი ვახდა მუშათა ყველა რეინებში ელექტროფიკაციის ვემის ვატარება.

კიდევ ერთი ღუმელი ამუშავდა.

მოსკოვი 17 მარტი ხარკოვიდან იტყობინებიან, რომ მარიეპოლის ქარხნებში დაიწყო მუშაობა ვარკენის ღუმელმა.

სობოროს ნაცვლათ—ხამითხველო.

მოსკოვი 17 მარტი. ძველ სამოციქულო ცხალი ეკლესიის პენსის კავშირმა და სეპარატობის მამარეველომ ვადაცეს საშუალო ხელისუფლებას პენსის საკეთავლო სობორო. 10. საეკლესიო ხარი ვადაეცა დამშეულთა დამხმარე კომიტეტს სობოროში იმართება ბიბლიოთეკა.

წარმომადგენლის დანიშვნა შრომის ბირვაში.

შრომის კომისარიატის წარმომადგენელად შრომის ბირვაში დანიშნულია ამხ. ჯაიანი. ამხ. ჯაიანს ვევალება ვედახედელო ვაუწიოს იმ დაწესებულების წამოვებათა. რომელიც მოსამსახურეებს მიიღებენ შრომის ბირვის ვარეშე.

მიხნალის შრომის ინსპექტორი. სიხნალის სამაზრო აღმასკომის მიწერილობის თანახმად სიხნალის სამაზრო შრომის ინსპექტორად ინიშვნა ამხ. ბუდალიანი.

ავარიის შრომის დაცვის ვანყოფილების შუამდგომლობა. აქარის შრომის დაცვის ვანყოფილებამ შუამდგომლობა აღძრა შრომის კომისარიატის წინაშე, რათა მის ვანკარგულეობაში ვადადებულ იქნას სათანადო თანხა ხარჯების დასაფარავლად შრომის კომისარიატმა ამის გამო წინადადება მისცა აქარის ვანყოფილებას რომ ხსენებული ხარჯები დაეფარულ იქნას 1922 წ. შემოსულ ტვირთბილდის ხარკის თანხიდან.

სახანგ ხელნაწყოების შექმნა. შრომის კომისარიატის კოლეჯამ დაადგინა: საორთქულ ქეაბების ვასასინჯად შეიძინოს ზოგიერთი საჭირო სასინჯო ხელნაწყოები. წინადადება მიეცა შრომის დაცვის ვანყოფილებას ვანიშნულის ამისათვის ხარჯთაღრიცხვა და იშუამდგომლოს ა. კ. შრომის სახ. კომისარიატის წინაშე სათანადო თანხის ვაღების შესახებ.

არტელების აღრიცხვა. წინადადება მიეცა არტელების ბიუროს, რათა მოახდინოს იმ არტელში ბის აღრიცხვა, რომლებსაც ადგენენ შინა-მრეწველნი მუშები. აღრიცხვა უნდა ვატარდეს შრომის ბირვის საშუალებით.

ქარი ქრიაში

— კვირას, მარტის 18-ს, დილის 12 საათზე „ტრიბუნის“ რედაქციაში დანიშნულია მთავრობის კომიტეტის სხდომა.

— დღეს 18 მარტს დილის 12 საათზე ვახე „ტრიბუნა“-ს რედაქციაში დანიშნულია პირველ და მეორე უბნის კომიტეტის, წევროთა, კანდიდატების და სარევიზო კომისიის სხდომა. ამხანაგ მის დასწრება ვადადებულა.

— დღეს, კვირას, სლ. სრულ 4 საათზე „ტრიბუნა“-ს რედაქციაში დანიშნულია ახ. კავშირის ვამეგობის მორთვი სხდომა.

პარტიის კომუნის

დსანიშნავად დღეს, მარტის 18-ს, საღამოს 6 საათზე პარტიის მთავარ ბიუროში შესდგება ეგვლა პარტიულ ორგანიზაციების და წევრთა საზოგადო კრება. წარმოიქმულ იქნება სიტყვები.

მუშა ბესო მაისურაძე.

ველი მუშის ს. ლომთათიძის წერ. გამოც.

გაზ. „მუშა“-ს № 92-ში მოთავსებულია წერილი ველი მუშის ს. ლომთათიძისათვის: „ნუ დაწყებთ სტენის ძველ მუშაკებს“. წერილის ავტორი მუშა, გაკვირვებულად აღნიშნავს განაპირა (მუშათა) სხვადასხვა თეატრების აღორძინების ისტორიას და ამბობს, რომ მივარდნილ უბნების ყრუ-ბავშვები 1892 წელს წამოიჭრნენ მუშა ელემენტების პირები: სალაყაისა, გელიკურაშვილის, მჭედლიძის, მირველოვის, ბესო მაისურაძის, ჯანველოვის, ირევალიშვილის, მელაშვილის, სულთანშვილის, ბაქურის და სხვათა სახით, რომელთაც მაშინ, საბავშვო წელიწადში შეიტანეს მუშათა კლასის გათვით-ობიერების საქმეში. ჩვენ არავფერს არ ვამბობთ, თუ რამდენად უტყუარ ცნობაზედ არის დაბრუნებული ამხ. ლომთათიძის წერილის მთელი შინაარსი, მაგრამ, რადგანაც იგი ხაზგასმით აღნიშნავს ძველი სტენის მოღვაწის, ასოთ-ამწყობის მუშა ბესო მაისურაძის ღვაწლს და ამავე დროს მოხდენებს ამხანაგებს, გამოსთქვან თავიანთი აზრი ლომთათიძის ვინც კი იცის რამე ბესო მაისურაძის შეხედვით, ამიტომ ნებას ვაძლევთ ჩვენს თავს, ჩვენი მიხედვიდან ორიოდ სიტყვა ვსთქვათ ამხ. ბესო მაისურაძეზე.

მუშა ბესო მაისურაძის სასცენო მოღვაწეობა აღნიშნავს ალფრედო, ძალიან რთული და ძნელი მუშა, ვინაიდან მაისურაძის ღვაწლი მთელ თბილისის მუშათა უბნებში—ეს მთელი გზა იყო. ბესო მაისურაძე, წყნარი, არა მყვირალა და არა ჩვეულებრივი მუშაობა იკონდნენ მხოლოდ განსვენებულმა ლ. მესხიშვილმა, კ. ყიფიანმა, ს. ივანიძემ და იციან რა თქვამს დღევანდელმა ძველმა ქართველმა და სომხურმა მსახიობებმა და ყველაზე კარგად და ახლო ბესოს იცნობენ ის ძველი მუშები, რომლებთანაც ეს პატიოსანი მუშა მუშაობდა მთელი 30 წელიწადობაში. დიან, ბესოს იცნობენ ის ძველი მუშები, რომელნიც დღეს ამ ცხოვრების განათლების გამო, რატომღაც დადუმდნენ და სამოქმედო ასპირაციებიდან გარიყულნი დარჩნენ.

ბესოს არ იცნობს მხოლოდ ახალი ხალხი, ი ახალი ხალხი, რომელიც დღეს ბესოს მიერ გაკაცულ მუშაზე თავისუფლად დადიან.

ბესო მაისურაძე კი დღეს დღელი-დაქანდაკებული, ხშირად ნახევრად მშვიდრიც ისევე ფუნქციონირებს თავისი სამოქმედო ტერაზში—სახალხო თეატრებში; დიან, სახალხოებში და მიუხედავად ამისა ვისი მრველი, თვით ეს ხალხი, გვერს უვლის და დღევანდელნი ეპარება პატარა ადამიანი, მაგრამ დღი მოსაქმე, დიდი ამაგდარი ღარიბ-ღატაკთა და უკარტა ცხოვრებაში. განა მართლა საოცარი არ არის რომ ამ 30 წლის წინეთ მუშათა წრეებიდან მოვიდნენ ისეთი მუშები, რომელთაც ცნობილი მოღვაწის რეჟიმის ხანაში დღევანდელ დღემდე მხოლოდ კულტურული მუშაობა და საგონობის მთელი შეიტანეს მუშათა კლასის გათვითცნობიერების საქმეში? რა თქმა უნდა რომ საოცარი იყო და ამ კულტურულ პიონერის მუშათა რიგებში ამხ. ბესო მაისურაძე პირველი იყო.

და ვის შეუძლიან ეს ქვემარტივ ფაქტურ უარება?

რასაკვირველია არავის, გარდა იმათი, რომელნიც ვერ იცნობენ ამხ. ბესოს და ასეთები კი ჩვენს დღელ მუშებში არავინ გვეტყობა.

აქი ვამბობთ, რომ აკუთნა მაისურაძის ბიოგრაფიის გამოძიებებში არ არის თქო ადგილი საქმე, ვინაიდან ადამიანის მოღვაწეობას და ისიც მუშისას 1892 წ. დღევანდელ დღემდე დიდი შრომა დასაძლავდა და თუ ვისმეს სურვილი აქვს მის ბიოგრაფიის გაეცნოს, მან უნდა მიმართოს ძველი მუშის ძველი სტენის მოღვაწის გ. ჯანველოვის სახალხო თეატრის ისტორიას (იხ. ჟურ. „თეატრი და ცხოვრება“-ს ნომრები) და მისთვის ნათელყოფილი იქნება ამხ. ბესო მაისურაძის ვინაობაც.

და ასეთი მოამაგდარე მუშა არავისათვის ყუ-ბუღების ღირსი არ განხად და ეს მაშინ, როდესაც მუშის უბრალო ლექსის დამწერნი იტბილებენ იმა-დამწერნი და ჯილდოს ნიშნით პენსიონერთა რიგებში შედიან.

ბირველ კომუნარების სსოვნას

ვაშა იმ გმირებს, იმ მებრძოლთ სსოვნას, ვინც დიად რწმენას შესწირა თავი; ვინც დაისახა ძველის გარდაქმნა, რომ ალგვილიყო ბოროტი, ავი.

ვაშა, რომელთაც დასთესეს თესლი მშობა-ერთობის თავისუფლების! ვინც გარდაიქცა უდრეკ რაინდად მტკიცე ბელადად დატანჯულების!

ვაშა, რომელთაც პარიზის ქუჩებს ყიფინა დაჰკრეს შეუპოვარი! ბრძოლა გამართეს ბარაკებზე უმავალითა და უხსოვარი.

პირველ დაამხეს ბურჟოაზი მთელმა, ძირს დაანარცხეს ხალხის მტრული და დახატული წეს-წყობილებას ვაველეს ხაზი, ახალი კვალი.

თუმცა დაეცნენ მედგარ ბრძოლაში შრომის შედეგები, კომუნარები,—სწამდათ შემდეგში შეიმტკიცოდა უსამართლობის ციხის კარები.

და არც მოსტყუდნენ, ავა ვაისმის მთელ ქვეყანაზე მშრომელთ ყიფინა, წითელი დროში ძალიან ფრიალებს, მებრძოლთ რიგები მიდის წინ-წინა.

მაღე ჩამოჰკრავს თამი მსოფლიოს, რომ მოსპოს ყველგან ჩავგრა მუხთაილი და ყველა ერთი ერთის დროში ქვეშ მკვდრებით წამოდგეს თავისუფალი.

მშრომელთა მტრები შეშუთებულნი გარძობენ აღსასრულს დაუნდობელსა, გრძობენ, რომ ბოლო უნდა მოეღოს უსამართლობის, ქვეყნის მპყრობელსა...

ა. ახალკაცი.

არ შეუქრები ცხოვრების ტალღებს!
—სული ისწრაფვის წინდაწინ მარად.
ხელში მიჭირავს რწმენის ლამაზი,
წრფელი სიტყვა და სიმართლე ფარად.

... და სული ბრძოლთ აზვირთებული
აქეთ უფხავს რაინდებს ზღაპრულს.
ვიცი, ვინილავ ოცნების ბაღებს
და მრწამს, მივალწვეთ ნაპირს შორეულს!

დ. ივანიშვილი.

მამ რაღა დაიშავეს მუშა მოღვაწეებმა?
რატომ ისინი არ გახდნენ ვისიმე ყურადღე-ბის ღირსნი?

ჩვენ ვი, ბესოს პარტიული ამხანაგები და მისი სტენის თანამოაზრენი დიდი ხანია ვფიქრობდით მისი ღვაწლის აღნიშვნას.

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ბესო მაისურაძემ მთელი თავისი ენერჯია მსხვერპლად მიუტანა განსაკუთრებით ავღანბრის მშრომელ ხალხს და ფიქრობთ, რომ დღეს სრული საშეალება აქვთ ავღანბრის მუშებს თავიანთი ძველ მუშას პატივი სცენ ნიშნად ხანგრძლივი მოღვაწეობის, რომელიც იქნება წასაბაძი მაგალითი ახალგაზრდა მუშებისთვის.

მუშა ბესო მაისურაძე 30 წლის კულტურულ მუშაობას სასცენო ასპარეზე რასაკვირველია, არა ჰქონდა მარტო კულტურული მნიშვნელობა, არამედ უმთავრესად მას პოლიტიკური აზრიც ჰქონდა. ეს ამბავი შეიძლება ვისთვისმე საიდუმლოება იყოს და ამიტომ ვეცდებით შემდეგ წერილში ამხანაგებს ვესაუბროთ იმ მუშათა უბნების თეატრებში რევო-ლიუციონერ მუშაობაზე, რომლის მიძიე ჰაბანსაც მშრომელი ხალხის გაღვივების და გათვითცნობიერების საქმეში ბესო მაისურაძესთან ერთად ეწეო-დნენ სხვა მრავალი მუშა ამხანაგებიც.

ასოთ-ამწყობი დ. მელაშვილი.

ფო ვაქრობასთან, საქართ. მუშათა მთლიან კომპე-

რატიფიკაციასთან, ს. ს. სატრანსპორტო-მომხმარებელ სა-ზოგადოებასთან, სახ. სასურსათო კომის. მალაზიასთან (№ 1.)

სამკურნალო დახმარება.

სამკურნალო დახმარება თებერვლის თვეში გაეწია, 3 წევრს. ერთს მიეცა დახმარება დამარ-ხვაში, 3 წევრი განთავისუფლდა სანიტარულ გა-დასახადიდან.

უმუშევართა მდგომარეობა.

კავშირმა მოახდინა თავის უმუშევართა წევ-რთა სრული აღრიცხვა, რომლიდანაც გამოირკვა რომ საბჭოთა მუშათა კავშირს უმუშევართა წევრი სულ ჰყოლია—150 კაცი, მიღებულია ზომები უმუ-შევართათვის ადგილების საშოვნელად. შრომის ინ-სპექტორს წინადადება მიეცა, რომ მოსამსახურენი შრომის ბირთვის გარეშე არ იქნენ მიღებული და-წესებულებებში.

კომუნალურ მეურნეობის კავშირში.

კურსების გახსნა.

კომუნალურ მეურნეობის კავშირმა წყალსადე-ნის სახელმწიფოსთან გახსნა კურსები. კურსების მი-ზანია მუშათა პროფესიონალური ცოდნის ამაღლე-

მეყენიერება და ჭეხნიკა

რადიო-ავტომობილი.

საჭირო ფლოტის საინჟინერო რაზმმა დეი-ტონე-სიოში დაამზადა ავტომობილი, რომელსაც რადიოთი განაგებენ და რომელიც გამოადგება სა-კონტროლო სადგურების მუშაობის მოსაწყობიებლ-ად. გარეგნულად ავტომობილი ყუთს ვაგს, რო-მელსაც 3 ბორბალი აქვს და სიგრძით 8 ფუტი არის.

მოსკოვი და ბფილისი

(საკუთარ კორესპონდენტისაგან.)

(დასასრული *)

2.

შემიძლია ვსთქვა მოსკოვის კულტურული მო-ძრაობის დაკვირვებით, რომ ცოდნა და მეცნიერუ-ლი აღლო მარტო განსაკუთრებული კასტის კუთვნი-ლებიდან ხდება ფართო მასსების საყვარელ და გან-წყურელ განხად. თუ საბჭოთა რუსეთის მშვიდობ-იანი ცხოვრება ხანგრძლივი და ეკონომიურად წარმატების გზით წარამართა, ჩვენ მოწამე ვიქნე-ბით რუსეთის მუშათა კლასის არაჩვეულებრივი კულტურული ზრდის. დაგუბებულმა უსაზღვრო პო-ტენციალურმა ძალებმა ახალი ისტორიული კლასის-სა—პროლეტარიატისა და მშრომელი გლეხობისა, ამითიქვე უტყუებოდან და დღის სინათლეზე, ქვეყ-ნის თავლქნი კულტურულ შემოქმედების მესვეურ-ობას კისრულობს.

აქვე უნდა შევნიშნო, რომ მოსკოვი დიდი ყურადღება აქვს მიქცეული ახალ-გაზრდობის ფი-ზიკურს აღზრდას, რადგან ჯანმრთელობასა და სხეულის ნორმალურ განვითარების აზრი ყველაზე უფრო კარგად ესმის ფიზიკურ შრომის შევლი-სხვა და სხვა საღამოებზე და კლუბებში ჩვენ ხშირად გვიჩვენებენ ვაჭვინილ ახალგაზრდებისა და ბავშვების ჯგუფებს, რაც მოსკოვის საზოგა-დოებას განსაკუთრებით მოსწონს და აფასებს; ოვაციებში და „ურას“ ძახილით ხვდებიან ტანთ-გარჯობას სკოლის ჯგუფებს.

მაგრამ უნდა ითქვას სიმართლე, რომ საქარ-თველოს ყოფილ „შეგარდნადის“ ვერ ასულა ფი-ზიკური ტანთგარჯობა მოსკოვში, რაც ჩემთან ერთად ბევრმა ქართველმა კომუნისტმა შეამჩნია.

მაგრამდებ, ყოველი ქარხანა, ყოველი სარაბი-ონო კლუბი, თუ თეატრი, მრავალი ინსტიტუტები და უნივერსიტეტი (ინსტიტუტი კარლ მარქსისა, ინსტი-ტუტი სიტყვისა, და დეკლარაციისა, ლაზარევის ინსტიტუტი, I და II სარ. უნივერსიტეტი, სერდო-ვის უნივერსიტეტი, კომუნისტური უნივერსიტეტი აღმოსავლეთის ხალხთა, უმაღლესი ტექნიკური სას-წავლებელი და სხვა მრავალი სპეციალური და სა-ზოგადო მეცნიერებათა უმაღლესი სასწავლებელი) გარდა თავის პირადი უშუალო დანიშნულებისა, სა-ლაშის დასვენების დროს ადგილს უთმობს დაუს-ვენებელს წყურვილის ცოდნის აბაჯრის ამსხმელთ—მოსკოვის ახალს საზოგადოებას მუშათა კლასს, მოსამსახურეთა და „იფიზიკულს გლეხს წითელს ფარაჯში გადამცემლს.

უფრებ ყოველივე ამ სიცოცხლით სავეე მა-ჯის ცემას მოსკოვისას, ე. ი. რამოდენიმეთ რუსე-თისაც, შენც იმსჯელები საერთო ეკვალტაციით, რომ მომავალი ბრწყინვალე და მომხიბლავი და შენც ემბები ამ ფერხულში მთელის ასრებით. მაგ-რამ დაბრუნდი შინ, შულაშის 2 საათია, მარტო-დარჩი შენი თავის წინ, მაგიდაზე ქართული გახე-თი ძვეს, ოცნება სამშობლო მხარისაკენ მიეშურება, გაგონდება შენი ქვეყნის მდგომარეობა და დალონე-

ბა და მათი ტექნიკური მუშაობის გაუმჯობესება.

კურსებზე სწავლა სწარმოებს კვირაში ერთხელ კვი-რაობით სამი საათით. კურსები გახსნილია ფინა-ნსიურ ორგანიზების თაოსობით.

სატარიფო-ეკონომიურ განყოფილებაში.

სატარიფო-ეკონომიურ განყოფილებამ 15 თე-ბერვალს მოაწყო კავშირის წევრთა გაერთიანებუ-ლი თათბირი. თათბირზე გაიჩა კოლექტიურ ხელ-შეკრულობის საკითხი პროფინციის დღევანდელს მიეცათ საქირო განმარტებანი განყოფილება ამ ე-მად ანგარიშს უწევს კომუნალურ მეურნეობისდაწე-სებულებების ხარჯთ-აღრიცხვაში.

წითელი ფლოტის სასარგებლოდ.

წითელი ფლოტის სასარგებლოდ კომუნალურ მეუ-ნეობის კავშირის წევრებმა გადასდეს ერთი დღის თავიანთი ხელფასის შემოსავალი.

საორგანიზაციო განყოფილებანი.

საორგანიზაციო განყოფილებამ თებერვლის განმავლობაში მოიწვია 16 გაერთიანებული კრება ამით შორის ერთი სხლომა ჰქონდა პლენუმს. გან-ყოფილებამ რაიადგილკომების დახმარებით მოაწყო მანიფესტაციები წითელი არმიის 5 წლ. და საქარ-თველოს 2 წ. გასაბჭოების დღესასწაულის გამო.

ავტომობილი სწრაფად დაქრის მთავარ ქუ-ჩებში და ხალხში. მას მართავენ რადიო-სადგურ-დან, რომელიც აეროდრომის ბოლოს არის მიმარ-თული; ავტომობილების ხალხთან მიხსლოვებისას ის გაფრთხილებას იძლევა და შემდეგ მარჯვენა ან მარცხენა უხვევს და ისე მიდის. სისწრაფე ამ ავტო-მობილისა 4—10 მილი არის საათში.

ბული მწარე ფიქრებს ეძლევი: ნუ თუ რევოლუცი-აც მხოლოდ დიდი ერის მშრომელი ხალხის სასარ-გებლოდ დააარაკობს.

მაგონდება მოსკოვის აურაცხელი წიგნების მალაზიები ურიცხვი ახალი გამოცემებით (მოსკოვში ამდენი წიგნის მალაზიები ძველად არ ყოფილა), ახალ-ახალი მეცნიერული, პოლიტიკური თუ იუმო-რული ჟურნალ-გაზეთების გამოცემითა სიმრავლე, შენს თვალწინ სდგება მოდუნებული კულტურული მაჯისცემა შენი ქვეყნისა მიღებული სიტკობება სა-ღამოდან დაბრუნების შემდეგ გეწამლება და უნე-ბურად გრძობა: რომ დიდი და ძლიერი ერის ბედი გმურს, რომ რევოლუციაც ფაქტიურად უფრო სამართლიანია ხშირად ძლიერისათვის. როგორ და რა გზით ამუშავდება ქართველი მშრომელი ხალხის ეროვნული შემოქმედების დაუღვევი წყარო—აი საკითხი, რომელიც მრავალჯერ დასმულა ჩვენში, მაგრამ საბოლოოდ დღემდისაც ვადაუჭრელია-მარტო რევოლუციის ორიენტაცია, როგორც სე-ვანდვილუ გვაჩვენებს არ სწევრებს საკითხს; როგორც სჩანს საქარო ჩვენი ძველის ყოველმხრივი შესწავ-ლა ინტერესთა გათვალისწინება, რომ რევოლუციაც ჩვენშიაც თვისი ნამდვილი ბუნების გამმართლებელი იქნეს (მხედველობაში მაქვს უმთავრესად ჩვენი ქვეყნის კულტურული მოღუნება).

მგონია აბსტრაქტული ცნება არ უნდა იქნეს საერთაშორისო რევოლუციაცა და მისთვის შმაგი ბრძოლა ქართველი სოციალისტისა და რევოლუ-ციის მოყვარე ქართველი მუშა-გლეხისათვის; უკა-ნასკენელი იბრძვის და უნდა იბრძოდეს საერთაშო-რისო რევოლუციისათვის, თავის კლასურ-ეროვნ-ული ინტერესებით, ეს ბევრს არ ესმის და საერ-თაშორისო რევოლუციით „დაბრმავებული ტყეში ხეებს ვერ ხედავენ.

ზოგ რევოლუციონერს (ჩვენში ასეთი მრავა-ლია) მიხნად მხოლოდ საერთაშორისო რევოლუ-ციის სამსახური დაუსახავს, მისი ქვეყანა და ქარ-თველი მშრომელი ხალხი ამ მიზნის საშეალებად წარ-მოუდგენია. აქედან წარმოადგება მრავალი ჩვენი ეროვნული კულტურისათვის შემგვრებელი მოვლე-ნანი და ფაქტების რომელთაც საერთაშორისო რე-ვოლუციისათვის და კაცობრიობისათვის მცირე, ან არავითარი მნიშვნელობა არა აქვთ. ასეთი ხალ-ხი თავის ეროვნული კულტურისა და მის შემოქმედ-ეროვნული მშრომელი კლასის ინტერესების რევო-ლიუციისათან ან შეფარდებისაგან არ განმობიან.

განყენებული რევოლუციაცა და განყენებული მუშა—აი ცნებანი, რომლითაც მოქმედებენ ჩვენში ზოგიერთი პოლიტიკოსები. ჩვენი წინსვლისათვის მუშისა და გლეხის ინტერესებისა და სულიერი მოთხოვნების ანგარიშის გაწევა და ამ გზით საქართველოში სორცესხმული, ხალხის სიღრმე-დის დასული რევოლუციის შექმნა. რაღა თქმა უნდა ქართველი მუშისა და გლეხის ხელით.

მაშინ ჩვენ დაეინახეთ, რომ არ იქნება ის თვალ-საჩინო განსხვავება რევოლუციონერს რუსეთისა და ქართველი ერის კულტურულ ზრდის შორის; ე

მუშათა ცხოვრება.

საბჭოთა მუშათა კავშირში.

კულტურული მუშაობა.

საბჭოთა მუშათა კავშირში იანვარში მუშა-ფაქტურულად გაგზავნა—3 კაცი, მუსიკალურ კლუბში—10. კამოს სახელობის სახლში ერთი კულტურულ განყოფილების მიერ მიღებუ-ლია ზომები მოსკოვიდან ლიტერატურის—წიგნების შესატანით. იანვარში შემოვიდა 66,377,000 მა-

შრომის დაცვის განყოფილება.

შრომის დაცვის განყოფილებამ იანვარში მო-ვიდა 28 სადავო საკითხი მუშა-მოსამსახურეთა შორის. სადავო საკითხები გარჩეულ იქნა შრომის

კომისარიატის საკონფლიქტო განყოფილებასთან ერთად.

სატარიფო-ეკონომიურ განყოფილებაში.

სატარიფო-ეკონომიურ განყოფილებას თე-ბერვალში მუშაობა მოუხდა განსაკუთრებით კოლე-ქტიურ ხელშეკრულების დადებებში. განყოფილებას ბევრ დაწესებულებებთან მოუხდა შეჯახება მუშათა ხელფასის დადების ნიადაგზე მაგრამ საკითხი მა-ინც მუშა-მოსამსახურეთა სასარგებლოდ გადასწვდა: თებერვლის თვეში განყოფილებამ დასდო კოლექ-ტიური ხელშეკრულებანი შემდეგ დაწესებულებებ-თან: სახ: სასურსათო კომისარიატთან, საგარეო ვა-ჭრობის კომიტეტთან, ცეკავშირთან, სახელმწი-

ფიკის ცემას მოსკოვისას, ე. ი. რამოდენიმეთ რუსე-თისაც, შენც იმსჯელები საერთო ეკვალტაციით, რომ მომავალი ბრწყინვალე და მომხიბლავი და შენც ემბები ამ ფერხულში მთელის ასრებით. მაგ-რამ დაბრუნდი შინ, შულაშის 2 საათია, მარტო-დარჩი შენი თავის წინ, მაგიდაზე ქართული გახე-თი ძვეს, ოცნება სამშობლო მხარისაკენ მიეშურება, გაგონდება შენი ქვეყნის მდგომარეობა და დალონე-

ავტომობილი სწრაფად დაქრის მთავარ ქუ-ჩებში და ხალხში. მას მართავენ რადიო-სადგურ-დან, რომელიც აეროდრომის ბოლოს არის მიმარ-თული; ავტომობილების ხალხთან მიხსლოვებისას ის გაფრთხილებას იძლევა და შემდეგ მარჯვენა ან მარცხენა უხვევს და ისე მიდის. სისწრაფე ამ ავტო-მობილისა 4—10 მილი არის საათში.

ბული მწარე ფიქრებს ეძლევი: ნუ თუ რევოლუცი-აც მხოლოდ დიდი ერის მშრომელი ხალხის სასარ-გებლოდ დააარაკობს.

მაგონდება მოსკოვის აურაცხელი წიგნების მალაზიები ურიცხვი ახალი გამოცემებით (მოსკოვში ამდენი წიგნის მალაზიები ძველად არ ყოფილა), ახალ-ახალი მეცნიერული, პოლიტიკური თუ იუმო-რული ჟურნალ-გაზეთების გამოცემითა სიმრავლე, შენს თვალწინ სდგება მოდუნებული კულტურული მაჯისცემა შენი ქვეყნისა მიღებული სიტკობება სა-ღამოდან დაბრუნების შემდეგ გეწამლება და უნე-ბურად გრძობა: რომ დიდი და ძლიერი ერის ბედი გმურს, რომ რევოლუციაც ფაქტიურად უფრო სამართლიანია ხშირად ძლიერისათვის. როგორ და რა გზით ამუშავდება ქართველი მშრომელი ხალხის ეროვნული შემოქმედების დაუღვევი წყარო—აი საკითხი, რომელიც მრავალჯერ დასმულა ჩვენში, მაგრამ საბოლოოდ დღემდისაც ვადაუჭრელია-მარტო რევოლუციის ორიენტაცია, როგორც სე-ვანდვილუ გვაჩვენებს არ სწევრებს საკითხს; როგორც სჩანს საქარო ჩვენი ძველის ყოველმხრივი შესწავ-ლა ინტერესთა გათვალისწინება, რომ რევოლუციაც ჩვენშიაც თვისი ნამდვილი ბუნების გამმართლებელი იქნეს (მხედველობაში მაქვს უმთავრესად ჩვენი ქვეყნის კულტურული მოღუნება).

მგონია აბსტრაქტული ცნება არ უნდა იქნეს საერთაშორისო რევოლუციაცა და მისთვის შმაგი ბრძოლა ქართველი სოციალისტისა და რევოლუ-ციის მოყვარე ქართველი მუშა-გლეხისათვის; უკა-ნასკენელი იბრძვის და უნდა იბრძოდეს საერთაშო-რისო რევოლუციისათვის, თავის კლასურ-ეროვნ-ული ინტერესებით, ეს ბევრს არ ესმის და საერ-თაშორისო რევოლუციით „დაბრმავებული ტყეში ხეებს ვერ ხედავენ.

ზოგ რევოლუციონერს (ჩვენში ასეთი მრავა-ლია) მიხნად მხოლოდ საერთაშორისო რევოლუ-ციის სამსახური დაუსახავს, მისი ქვეყანა და ქარ-თველი მშრომელი ხალხი ამ მიზნის საშეალებად წარ-მოუდგენია. აქედან წარმოადგება მრავალი ჩვენი ეროვნული კულტურისათვის შემგვრებელი მოვლე-ნანი და ფაქტების რომელთაც საერთაშორისო რე-ვოლუციისათვის და კაცობრიობისათვის მცირე, ან არავითარი მნიშვნელობა არა აქვთ. ასეთი ხალ-ხი თავის ეროვნული კულტურისა და მის შემოქმედ-ეროვნული მშრომელი კლასის ინტერესების რევო-ლიუციისათან ან შეფარდებისაგან არ განმობიან.

განყენებული რევოლუციაცა და განყენებული მუშა—აი ცნებანი, რომლითაც მოქმედებენ ჩვენში ზოგიერთი პოლიტიკოსები. ჩვენი წინსვლისათვის მუშისა და გლეხის ინტერესებისა და სულიერი მოთხოვნების ანგარიშის გაწევა და ამ გზით საქართველოში სორცესხმული, ხალხის სიღრმე-დის დასული რევოლუციის შექმნა. რაღა თქმა უნდა ქართველი მუშისა და გლეხის ხელით.

მაშინ ჩვენ დაეინახეთ, რომ არ იქნება ის თვალ-საჩინო განსხვავება რევოლუციონერს რუსეთისა და ქართველი ერის კულტურულ ზრდის შორის; ე

* იხ. „ტრიბუნა“ № 420.

